

LO LIBRE DELS GRANDS JORNS

Capítol 1

Clarmont

Perqué davalèri a Clarmont ? Es a París que voliái anar. Mas n'aviái un sadol de me téner drech sul tren. Dempuèi Besièrs contra lo carrèu. Los rens me petavan. E seriá lèu mièjanuèch.

Clarmont-Ferrand, Clarmont d'Auvèrnha. Aquí o endacòm mai. Èri pro luènh ça que la del meu ostal. Degun me cercariá pas aquí.

Donc sortiguèri de la gara. Pas de paquet ni de farda. Res que ieu e qualque sòu.

A Montpelhièr, al Crèdit Agricòla me volián pas pagar mon chèc. Pr'aquò l'aviái signat coma cal. Mas telefonèron a ma caissa locala que lor donèt de referéncias bonas. Ara l'aviái mon argent... Just çò que me caliá.

Vila desconeguda, Clarmont. Pel primièr còp de la vida... Non, per tota la vida.

Coma davant totas las garas una plaça. Traversèri la plaça e la carrièira. Anèri al lum. Verdas e rojas las letras gròssas, ostalariá e bar : Mirabeau.

Mirabeau o « Mirabèl » en nòstra lenga. Nòstra lenga o solament la mia lenga : lenga d'Òc.

Mirabeau. Aquí tot çò que me caliá, me semblava. La musica d'una maquina. Las espatlas nusas de las filhas. De rires. A cada taula de potons. Me sieguèri.

Tot sol encara. Tot sol. Cap de filha venguèt pas a ieu. Non èra pas çò que cercavi. N'aviái qu'a beure e pagar. Pas mai...

Ja la serviciala èra aquí ça que la : « Qué volètz ? » me demandava.

« Coma los autres ! » respondèri.

Una aiga ròsa dins los veires, totes. Mas èra pas d'aiga. De vin d'Auvèrnha al gost de pèira e de ruscas vispras : lo vin de Corent. Al prumièr chucal torceguèri las pòtas, la lenga me fresinèt... Mas pr'aquò estorrèri lo veire e ne demandèri un autre e encara d'autres... Aquel vin èra coma una saba brumosa de vinha fòla... Aquel vin seriá lo meu...

Una ora aital a beure, polidament. La maquina molinava totjorn sa musica... Tot còp la pòrta d'una rèiresala se dobrissiá ? Mas perqué se risián tant dins la rèiresala ? Es aquí que dintrariái pas. Degun me diriá pas lo mot. D'aquelas filhas de las espatlas nusas n'i aviá pas una per ieu.

Es pr'aquò una filha que cercavi per te conéisser, Clarmont. La tèrra se coneis al vin mas es a la filha que se coneis la vila.

Paguèri e sortiguèri. Las filhas, de costuma, se tenon a l'entorn de las garas o de las

catedralas. Alara me n'anèri per las carrièiras. Aital arribèri davant lo monuments dels mòrts de la guèrra de catòrze. Tot sol encara, tot sol. Un soldat de pèire m'agachava. Verdun, la Marna... En amont, luènh, clòscas dels mòrts escampilhats sul camp de las batèstas. Mas aici pas solament una filha per ieu...

Bars e cafès ara s'escantissián. Qualques Arabs encara suls trepadors. D'autres cercavan de bancs per se sièire e benlèu se dormir. L'aiga d'una font s'escampava sus una plaça. Tornegèri la font.

Bar La Fregata. Encara dobèrt. Aquí anèri... Benlèu. Mas non. Res que d'òmes, la mina negra, a beure de bièrra. Ieu tanben demandèri de bièrra. Mas la poguèri pas acabar...

Tornèri sortir. E de partir per una altra carrièira. Passèri ben davant una glèisa. Mas èra pas la bona : la glèisa Joana d'Arc. Piucèla o pas piucèla, pel primièr ser ne trobariái pas cap...

Al cap de la carrièira, lo baloard, la gara, òc. E los lums verds e roges del *Mirabeau*. Una ora e mai que trigossavi... Deman veiriám. Per ara una cambra a la primièira ostalariá. Tè, just davant la gara, *Hôtel du Midi*.